

Vicerector Bart De Moor: "Vlaanderen heeft een enorm groot buitenland"

- [De Moor](#)
- [internationalisering](#)
- [campuskrant Jaargang 21 nr. 01 \(23 september 2009\)](#)
- [huidige editie campuskrant](#)

Vicerector Bart De Moor
Rob Stevens

Professor Bart De Moor is hoogleraar in de Faculteit Ingenieurswetenschappen, maar leidde geruime tijd een dubbelleven. Na zijn postdoc in Stanford bouwde hij eerst een onderzoekspbaan uit in de systeemtheorie en de regeltechniek, en later in de bio-informatica, maar combineerde dat vanaf het begin van de jaren '90 tot recent met een carrière in het wetenschapsbeleid van België en Vlaanderen. Momenteel leidt hij een onderzoeksgroep met een 30-tal doctorandi. Hij is ook voorzitter van het Leuvense Industrieel Onderzoeksfonds en van de Vlaamse Herculesstichting en lid van de Vlaamse Academie van Technische Wetenschappen.

“Ik heb vele jaren gewerkt op de kabinetten van Wivina Demeester en Luc Van den Brande, als adviseur en kabinetschef, specifiek rond wetenschaps- en innovatiebeleid. Onder minister-president Van den Brande is de financiering van wetenschap en innovatie zeer sterk toegenomen, quasi verdubbeld op vijf jaar tijd. Dat beschouw ik als een van onze grote verdiensten toen. We hebben onder meer ook het VIB opgericht, en Technopolis. Het is natuurlijk prachtig werken als je gedurende vijf jaar per jaar twee miljard frank extra nuttig kan besteden. In 1999 maakte de dioxinecrisis een einde aan de toenmalige politieke constellatie, en ik ben toen voltijds teruggekomen naar de universiteit, waar ik dan het nieuwe onderzoeksdomein van de bioinformatica heb aangesneden.”

“In 2005 vroeg Yves Leterme me om zijn kabinetschef voor sociaal-economisch beleid te worden. Een van onze belangrijkste realisaties was het initiatief ‘Vlaanderen in actie’ — ViA —, dat we zagen als een opvolger van Flanders Technology, met andere accenten. ViA is naderhand ook een belangrijk ingrediënt geworden voor het huidige Vlaamse regeerakkoord.

Internationalisering is trouwens ook een van de belangrijke pijlers van ViA. De kabinetswereld leert je omgaan met adrenalinestoten, en je ondervindt er aan den lijve wat echt hectisch werken betekent. Maar ook tijdens mijn kabinetswerk is de universiteit voor mij altijd de finaliteit gebleven, mijn echte habitat. Ik heb nooit een doorstoot in de politiek of de grote bedrijfswereld geambieerd, en heb mijn professioneel leven altijd gezien in functie van de universiteit. Nu kan ik mij daar als vicerector internationalisering weer full-time op toeleggen. Ik twijfel er niet aan dat ik daar veel werk mee zal hebben, maar ik kan toch terugvallen op een bestaande structuur, en dat geeft wat meer rust.”

“Internationalisering was vroeger een toegevoegde bevoegdheid, en krijgt nu een eigen vicerectoraat. Dat geeft aan hoe belangrijk het is voor de universiteit van de nabije toekomst. Het is natuurlijk geen nieuw concept, en er wordt al heel wat werk rond verricht. Het International Office, bijvoorbeeld, speelt een sleutelrol. De drie afdelingen, gecoördineerd door Bart Hendrickx, doen al jaren schitterend werk. Er bestaan ook al veel facultaire, departementale of individuele initiatieven die onder de noemer ‘internationalisering’ ressorteren. Maar op strategisch vlak is er nog wel groeiruumte. In deze fase zie ik mijn eigen taak vooral op dat niveau.”

“Ik wil gevoeligheid creëren voor de waarom-vraag: dat we meer studenten uit land X kunnen aantrekken, wil ik graag geloven, maar er moet een waaróm achter zitten. We moeten ook duidelijk win-win situaties onderkennen. Zo bijvoorbeeld moeten we ontwikkelingssamenwerking ook meer zien als ‘research for development’. Dat zou ook een betere aanpak van prioritisering mogelijk maken: als je weet waarom je iets doet, kan je makkelijker bepalen wat het belangrijkste is.”

Best kept secret

“Internationalisering heeft heel wat invalshoeken en raakpunten. Er is bijvoorbeeld de globalisering, die opportuniteiten creëert, maar ons ook tot bepaalde keuzes dwingt en ons aanmaant na te denken over onze positionering in de grote wereld. Ik ben er ook van overtuigd dat meer internationale contacten de creativiteit en verdraagzaamheid bevorderen, en dus een grote vormende waarde hebben. Je kunt het thema ook opentrekken en het economisch belang van internationalisering beklemtonen. Vlaanderen heeft een enorm groot buitenland. Je moet daar enerzijds in kunnen doorstoten, maar anderzijds ook je identiteit behouden. Internationalisering is ook relevant voor de interne kwaliteit: wie in zijn vakgebied wat wil betekenen, moet internationale normen halen, zowel voor onderzoek, onderwijs als dienstverlening. En laten we ook niet vergeten dat onze internationale contacten, bijvoorbeeld bezoekende studenten of onderzoekers, onze beste ambassadeurs zijn — als ze in Leuven een goede ervaring opdoen, uiteraard.”

“Die goede ervaring is er ongetwijfeld, al zijn er altijd mogelijkheden voor verbetering. Zo denk ik dat het onthaal van onze buitenlandse studenten al goed is, maar misschien moeten we hen ook na die eerste weken wat beter opvolgen. Anders creëer je wel een multiculturele omgeving, maar kom je nooit tot iets echt intercultureels. En dat internationalisering in de lift zit, blijkt uit de cijfers: het aantal buitenlandse studenten is dit jaar gestegen met 20 procent. Momenteel is één op de tien studenten in Leuven van het buitenland afkomstig.”

“Ik denk ook dat er groeiruumte is voor de omkadering van veel facultaire initiatieven. Het opzetten van een internationale master vergt heel wat voorbereidend werk, en het zou mooi

zijn om de best practices daaromtrent wat te groeperen, of om de incentives om dergelijke projecten uit te bouwen, naar de initiatiefnemers toe, te verbeteren.”

“Bij internationalisering gaat het er niet alleen om meer buitenlandse studenten en docenten naar Leuven te halen. Het moet ook in omgekeerde richting. Op dit ogenblik gaat bijvoorbeeld maar ongeveer vijf procent van onze studenten via het Erasmusprogramma naar het buitenland. Dat percentage moet flink hoger kunnen, niet alleen via Erasmus, maar ook via andere kanalen.”

“Misschien maken we nog wat te weinig gebruik van onze troeven. Denk aan K.U.Leuven Research & Development: dat stàt er echt, ook in vergelijking met de allerbeste buitenlandse universiteiten. Dergelijke speerpunten zijn essentieel om het ‘merk’ K.U.Leuven uit te dragen. Dat doen we wellicht nog te weinig. Leuven is nog teveel ‘Europe’s best kept secret’. Ook onze ontwikkelingssamenwerking kan je benaderen als een aspect van de internationalisering. Een bundeling van de krachten tot een grotere kritische massa zal op dat vlak zeker zinvol zijn, net als de positionering van ons internationaal beleid in dat van Vlaanderen, België en Europa.”

“Internationalisering is iets transversaals, doorheen de hele organisatie. Het heeft zijn weerslag op ons onderzoek, ons onderwijs, onze dienstverlening, op alle aspecten en geledingen van wat we zijn. Dat maakt het tot een complex maar natuurlijk ook mooi en uitdagend domein, waarvan ik graag zou zien dat het door zoveel mogelijk leden van de universiteit gedragen wordt. Bottom up input met top down begeleiding gaan het beste hand in hand, om zo de beste resultaten te garanderen. Daar wil ik toe bijdragen.”